

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Νεομαρτυρολόγιο τοῦ Βορρά

Οἱ Ἅγιοι Νεομάρτυρες τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ζιλάντωφ Καζάν † 28ῆ Αὐγούστου 1918

Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Σέργιος

Στὰ προάστια τοῦ Καζάν εὑρίσκειται τὸ Μοναστήρι Ζιλάντωφ, ἀφιερωμένο στὴν Κοίμησι τῆς Θεοτόκου.

Ἰδρύθηκε τὸ 1552 ἀπὸ τὸν Τσάρο Ἴβαν τὸν Τρομερό.

Στὰ χρόνια τῆς Ρωσικῆς Ἐπαναστάσεως Ἡγούμενος ἦταν ὁ Ἀρχιμανδρίτης Σέργιος, ἄνθρωπος ἐν-ἀρετος καὶ μορφωμένος.

Γεννήθηκε στὴν Γκάτσσινα στὶς 11.5.1863. **Τὸ** κοσμικὸ του ὄνομα ἦταν Ἰωάννης Ζάϊτσεφ. **Τελείωσε** τὸ Πανεπιστήμιο, ἀλλὰ μέσα του φλεγόταν ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ ἀφιερωθῆ στὸν Θεό.

Ἔτσι, τὸ 1891 προσῆλθε στὸ Μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Νείλου τῆς Ἐπαρχίας Ντβέρ. **Στὶς** 25 Σεπτεμβρίου 1893 ἐκάφη Μοναχός, λαβὼν τὸ ὄνομα Σέργιος. **Τὸ** 1894 χειροτονήθηκε Ἱεροδιάκονος καὶ τὸ 1896 Ἱερεύς. **Στὶς** 11 Μαΐου 1905 ἀνέλαβε τὴν Ἡγουμενία τῆς Μονῆς.

Ἡγούμενος στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ζιλάντωφ

Στις 7 Ἰανουαρίου 1907, ὁ Ἀρχιμανδρίτης Σέργιος ἔγινε Ἡγούμενος στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ζιλάντωφ.

Ἀναλαμβάνων τὴν Ἡγουμενία στὴν νέα Μονή, ἀντιλήφθηκε ὅτι οἱ ὀλιγοστοὶ Μοναχοὶ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ ἀνταποκριθοῦν στὶς ἀνάγκες τοῦ Μοναστηριοῦ, καὶ αὐτὸ ὄχι μόνο λόγῳ τοῦ μικροῦ τους ἀριθμοῦ.

Ἔτσι, ἐζήτησε νὰ στείλουν κάποιους Μοναχοὺς ἀπὸ τὶς γειτονικὲς Μονὲς τοῦ Ἁγίου Μακαρίου καὶ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, ἐνῶ χάρις στὶς προσπάθειές του, τὸ Μοναστήρι ἄλλαξε μορφή κτιριακά, ἀλλὰ καὶ κυρίως πνευματικά. **Μὲ** τὶς ἰδικές του ἄοκνες προσπάθειες ἡ Ἀδελφότητα ζοῦσε πλέον κατὰ τὸ πρότυπο τῶν αὐστηρῶν Κοινοβίων.

Ὁ ἴδιος ὁ Ἀρχιμανδρίτης Σέργιος ἦταν ὑπόδειγμα ἀρετῆς, αὐστηρῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ προσευχῆς, ὄχι μόνο στοὺς ὑποτακτικούς του, ἀλλὰ καὶ στοὺς πιστοὺς τῆς περιοχῆς. **Γι'** αὐτὸ ὅλοι, Κληρικοί, Μοναχοί, λαϊκοὶ ἐσέβοντο καὶ ὑπεραγαποῦσαν αὐτόν.

Ὁ Ἡγούμενος, μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀρετῶν του, διεκρίνετο καὶ γιὰ τὴν εἰρηνοποιό του διάθεση. **Ὅ**τι πρόβλημα ἢ προστριβὴ ἐπαρουσίαζοντο σὲ ἄλλες Μονὲς ἢ Ἐνορίες, ἐκαλοῦσαν αὐτόν γιὰ νὰ βοηθήσῃ. **Καὶ** εἶχε πάντα τὸν τρόπο, μὲ διάκρισι, χαρακτηριστικὴ ιδιότητα τῶν φωτισμένων Πνευματικῶν, νὰ δίδῃ λύσεις, νὰ συμφιλιώσῃ καὶ νὰ φέρῃ τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ὁμοθυμία.

Τὸ Μοναστήρι εἶχε καὶ ἰδικό του Ἐκκλησιαστικὸ Σχολεῖο. **Ἔ**στεγάζετο σὲ ἓνα ξύλινο κτίριο δίπλα στὸ Μοναστήρι καὶ ἐφοιτοῦσαν 40 μαθητὲς ἀπὸ τὴν ἐθνικότητα Τσουβασί. **Τὸ** Σχολεῖο ἰδρύθηκε στὶς 17 Σεπτεμβρίου 1909 μὲ ἐνέργειες τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Σεργίου.

Στις ἀρχές τοῦ 1918, στὸ Μοναστήρι ἐζοῦσαν 12 Μοναχοὶ καὶ 15 Δόκιμοι. **Ἡ** Ὀκτωβριανὴ Ἐπανάστασις, ὅμως, ἄλλαξε ριζικὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασι καὶ βέβαια τὴν ζωὴ τοῦ Μοναστηριοῦ.

Ἡ περιουσία του, ὅπως καὶ ὅλων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἰδρυμάτων, κατεσχέθη. **Τὸ** χειρότερο ὅμως ἦταν, ὅτι οἱ Μπολσεβίκοι ἐπεστράτευσαν μὲ τὴν βία τοὺς νεωτέρους Δοκίμους καὶ Μοναχοὺς.

Ἔτσι, τὸν Αὐγουστο τοῦ ἰδίου ἔτους εἶχαν ἀπομείνει μόνον 7 Μοναχοὶ καὶ 4 Δόκιμοι.

Ὁ Ναὸς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στὴν Ἱερὰς Μονὴ Ζιλάντωφ στὸ Καζάν.

Στὴν δίνη τῆς Ἐπανάστασεως

Τὸν Ἰούλιο τοῦ 1918, τὰ τσεχικὰ στρατεύματα, τὰ ὁποῖα ὑπεστήριζαν τοὺς «λευκοὺς», ἀντιπάλους τῶν Μπολσεβίκων «κόκκινων», ἐπολιορκήσαν τὸ Καζάν.

Ἐπειδὴ τὸ Μοναστήρι τοῦ Ζιλάντωφ εὐρίσκετο σὲ λόφο, στὸ ὑψηλότερο σημεῖο τῆς περιοχῆς, οἱ Τσέχοι ἐγκατέστησαν ἐκεῖ δύο κανόνια καὶ σφυροκοποῦσαν τὶς θέσεις τῶν «κόκκινων».

Κατὰ συνέπειαν, ἡ ζωὴ στὸ Μοναστήρι ἐγίνε δύσκολη. **Ὅταν** στὶς 29 Ἰουλίου κατελήφθη ἡ πόλις ἀπὸ τοὺς Τσέχους, ὁ Ἀρχιμανδρίτης Σέργιος ἐζήτησε τὴν ἄδεια νὰ μεταστεγασθοῦν προσωρινῶς οἱ Μοναχοὶ τῆς Μονῆς καὶ ὁ ἴδιος σὲ κάποιο ἄλλο μέρος. **Ἡ** Ἐκκλησια-

στικὴ Ἀρχὴ δέχθηκε.

Στὶς 28 Αὐγούστου ὁμως τὰ στρατεύματα τῶν Τσέχων ἠττημένα ἀναγκάστηκαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν πόλι. **Μαζὶ** ἔφυγαν καὶ 60.000 κάτοικοι, πολλοὶ Κληρικοὶ, ὁ ἠλικιωμένος Μητροπολίτης Ἰάκωβος, ὁ Ἐπίσκοπος Μπόρις κ.ἄ. **Ἦσαν** βέβαιοι, ὅτι οἱ «κόκκινοι», ἀνακαταλαμβάνοντες τὴν πόλι, θὰ προέβαιναν σὲ σφαγές.

Ὅμως κανεὶς ἀπὸ τοὺς Μοναχοὺς τῶν γύρω Μοναστηριῶν δὲν ἠθέλησε νὰ φύγει. **Ὅλοι** παρέμειναν στὶς ἀσκητικὲς τοὺς ἐπάλλξεις, ἀποφασισμένοι νὰ μαρτυρήσουν γιὰ τὴν Πίστι τοῦ Χριστοῦ.

Τὴν ἴδια ἡμέρα οἱ Μπολσεβίκοι εἰσῆλθαν στὴν πόλι.

Πρὸς τὸ Μαρτύριο

Οἱ Μοναχοὶ τοῦ Ζιλάντωφ, ὅταν ἔφυγαν οἱ Τσέχοι, ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιστρέψουν στὸ Μοναστήρι τους, παρὰ τὸν διαβλεπόμενο κίνδυνο.

Τὸ πρωὶ τῆς 28ης Αὐγούστου στὰ κανόνια παρέμεινε μόνον ἓνας μαχητῆς. **Ἦταν** ἓνας Ἀξιωματικός, υἱὸς τοῦ Καθηγητοῦ Μιχαὴλ Ντόκελ, ὁ ὁποῖος ἐπολεμοῦσε πλέον μόνος του τὰ στρατεύματα τῶν Μπολσεβίκων, ἐμποδίζων τὴν προέλασί τους. **Μετὰ** ἀπὸ ὀλίγες ὥρες ὁ ἥρωϊκὸς αὐτὸς μαχητῆς σκοτώθηκε.

Οἱ Μπολσεβίκοι κατέλαβαν τὴν περιοχὴ καὶ ὅταν διεπίστωσαν, ὅτι μόνον ἓνας ἄνθρωπος ἦταν τὸ πρόσκομμα γιὰ τὴν προέλασί τους, ἐθύμωσαν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ἐκδικηθοῦν.

Εισέβαλαν στὸ Μοναστήρι καὶ ἄρχισαν νὰ καταστρέφουν ὅ,τι εὔρισκαν. **Π**αράλληλα, ἔκαναν ἔρευνες σὲ ὅλους τοὺς χώρους τοῦ Μοναστηριοῦ, μήπως ἀνακαλύψουν κάποιους ἀντιπάλους στρατιῶτες. **Ἐ**πειδὴ δὲν εὔρηκαν κανέναν, ἀπεφάσισαν νὰ ἐκδικηθοῦν τοὺς Μοναχοὺς, θεωροῦντες ὅτι αὐτοὶ ὑπεστήριζαν τοὺς «ἀντεπαναστάτες».

Ἦταν ἡ ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Μοναχοί, ἔχοντας μόλις τελειώσει τὴν Θεία Λειτουργία, ἔτρωγαν στὴν τράπεζα τοῦ Μοναστηριοῦ. **Ἦ**ταν ἡ Ἑορτὴ τοῦ Ὁσίου Μωϋσέως τοῦ Αἰθίοπος καὶ ὁ Ἄναγνώστης, κατὰ τὴν συνήθεια τῶν Μοναστηριῶν, ἐδιάβαζε τὸν Βίο του ἀπὸ τὸν Συναξαριστή.

Ἦ Ἅγιος Μωϋσῆς ἦταν λήσταρχος. **Μ**ετενόησε, ἔλαβε τὸ ἅγιο Βάπτισμα καὶ ἔγινε Μοναχός. **Μ**ὲ τὴν χάρι τοῦ Θεοῦ καὶ ἔπειτα ἀπὸ σκληροὺς ἀσκητικὸς ἀγῶνας ἔφτασε νὰ γίνῃ πνευματικὸς Πατέρας πλήθους Μοναχῶν. **Π**ερίπου τὸ 400 μ.Χ. ἐγνώρισε μαρτυρικὸ θάνατο μαζί μὲ ἕξι μαθητές του, ἀπὸ βαρβάρους, οἱ ὁποῖοι κατέλαβαν καὶ κατέστρεψαν τὴν Σκῆτη τους.

Ἦ τὴν ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἄναγνώστης ἐδιάβαζε τὸ μαρτυρικὸ τέλος τοῦ Ὁσίου Μωϋσέως, οὐσιαστικὰ κατὰ θεία ἐπιστασία προετοιμάζων τοὺς Μοναχοὺς, κάποιοι σύγχρονοι βάρβαροι εἰσέβαλαν στὴν τράπεζα καὶ ἔβγαλαν τοὺς Μοναχοὺς ἔξω.

Τοὺς ἔσυραν μὲ φωνές καὶ βρισιές ἕως τὴν πύλη τοῦ Μοναστηριοῦ καὶ τοὺς ἔστησαν στὴν σειρά. **Τ**οὺς ἀνεκοίνωσαν, ὅτι καταδικάζονται στὴν ἐσχάτη τῶν ποινῶν. **Ἀ**μέσως ἄρχισαν νὰ πίπτουν οἱ πυροβολισμοί. **Οἱ** Μοναχοὶ ἔψαλλαν ὅλοι μαζί, ἀλλὰ οἱ σφαῖρες διέκοψαν τὸν ὕμνο.

Οἱ Νεομάρτυρες ἔφυγαν γιὰ νὰ τὸν συνεχίσουν στὸ ἐπουράνιο θυσιαστήριο, στὶς Ἄνω Μονές.

Τὰ σώματά τους στοιβάχθηκαν ὅπως-ὅπως στὴν αὐλὴ τοῦ Μοναστηριοῦ.

Ὁ Γέρων Ἰωσήφ

Οἱ Μπολσεβίκοι ἔφυγαν ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὸ τιμωρητικὸ τους «ἔργο»...

Ἦμως, μετὰ ἀπὸ ὀλίγο, μέσα ἀπὸ τὰ πτώματα τῶν Ἀδελφῶν Μοναχῶν, πρόβαλε ἕνας ἡλικιωμένος Ἱερομόναχος, ὁ π. Ἰωσήφ.

Ἦταν πλημμυρισμένος ἀπὸ αἷμα καὶ κομμάτια ἀπὸ τὰ μυαλὰ τῶν φονευθέντων Ἀδελφῶν του. Διεπίστωσε, ὅτι μόνον αὐτόν, ὡς ἐκ θαύματος, δὲν ἄγγιξε καμμία σφαῖρα. Ἀμέσως ἔκανε ἓναν ἔλεγχο, κοιτάζων ἓναν ἓναν τοὺς Μοναχοὺς.

Ἦταν εἶδε, ὅτι ὅλοι ἦσαν νεκροί, μετέβη μὲ τὰ πόδια καὶ μὲ προφυλάξεις στὸ Καζάν. Κατευθύνθηκε στὸ Μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου καὶ ἐζήτησε βοήθεια ἀπὸ τὸν Ἡγούμενο, Ἀρχιμανδρίτη Ἐφραίμ.

Ἦνας ἄλλος Ἡγούμενος, ὁ τριαντάχρονος Ἡγούμενος τῆς Μονῆς τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, Ἀρχιμανδρίτης Ἰωάσαφ, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀναλάβει στὸ μεταξὺ προσωρινῶς καὶ καθήκοντα Ἐπισκόπου στὴν πόλι, ὅταν ἔμαθε γιὰ τὴν τραγωδία τοῦ Ζιλάντωφ, ἦλθε μαζὶ μὲ ἄλλους Ἱερεῖς καὶ λαϊκοὺς στὸ Μοναστήρι. Ἐψαλαν τὴν Νεκρώσιμη Ἀκολουθία καὶ ἔθαψαν τοὺς Νεομάρτυρες Πατέρες.

Ἦ Ἱερομόναχος Ἰωσήφ ἔζησε ἓναν ἀκόμη χρόνο στὸ Μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. Μέχρι τῆς κοιμήσεώς του διηγεῖτο συνεχῶς γιὰ τὶς τελευταῖες στιγμὲς καὶ τὸν μαρτυρικὸ θάνατο τῶν συμμοναστῶν του. Εἶχε χάσει τὴν ἀκοή του ἀπὸ τὴν στιγμή τῶν πυροβολισμῶν.

Πάντοτε ἔλεγε: «Ἔχω τὴν αἴσθησι, ὅτι εἶμαι ἀκόμη βρεγμένος μὲ τὸ αἷμα τῶν Ἀδελφῶν μου Μοναχῶν. Τὸ αἷμα τους ἔπεσε στὸ πρόσωπό μου, σὲ ὅλο τὸ σῶμα μου καὶ ἔτσι ματωμένος ἦλθα στὴν πόλι, στὸ Μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου».

Ἦ Γέροντας Ἰωσήφ ἐμνημόνευε συνεχῶς στὴν Θεία Λειτουργία τοὺς Μάρτυρες συμμοναστές του καὶ παρακαλοῦσε ὅλους τοὺς πιστοὺς, οἱ ὁποῖοι προσήρχοντο στὸ Μοναστήρι, νὰ μνημονεύουν καὶ αὐτοὶ τὸν Ἀρχιμανδρίτη Σέργιο καὶ τὴν εὐλογημένη Συνοδία του.

Μετὰ τὴν κοίμησί του οἱ Πατέρες τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου συνέχισαν τὶς θεῖες Λειτουργίες ὑπὲρ

ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τους.

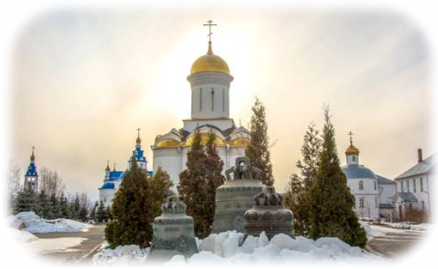
Οἱ Νεομάρτυρες

Σήμερα γνωρίζουμε τοὺς Νεομάρτυρες τοῦ Ζιλάντωφ χάρις στὸν ταπεινὸ Γέροντα Ἰωσήφ, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε νὰ ζήσει, γιὰ νὰ διασώσῃ τὸ Μαρτύριο τῶν νέων ἀγωνιστῶν, οἱ ὁποῖοι

ἔχουν πλέον συναριθμηθῆ στὴν Θριαμβεύουσα Ἐκκλησία τῶν Οὐρανῶν.

Τὰ ὀνόματά τους ἦταν: Ἀρχιμανδρίτης Σέργιος, Ἱερομόναχοι Λαυρέντιος, Ἰωσήφ καὶ Σεραφεῖμ, Ἱεροδιάκονος Θεοδοσίος,

Μοναχοὶ Λεόντιος καὶ Στέφανος, Δόκιμοι Γεώργιος Τιμοφέεφ, Σέργιος Γκάλιν, Ἰωάννης Σρετένσκυ καὶ Ἰλαρίων Πραβδίν.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ζιλάντωφ

Ἀξίζει νὰ σημειωθῆ, ὅτι ἡ Ἱερὰ Μονή, ἀπὸ τὸ 1937, τὴν περίοδο τῶν θηριωδιῶν τοῦ Στάλιν, μετετρέπη σὲ φυλακὴ μὲ ἐπωνυμία πολὺ δηλωτικὴ τῶν προθέσεων τῶν Ἰδρυτῶν της: «Φυλακὴ τῆς Λαϊκῆς Ἐπιτροπῆς Ἑσωτερικῶν Ὑποθέσεων»!

Ἀργότερα, ἔγιναν ἐκεῖ πολλὲς ἐκτελέσεις. Τὸ καμπαναριὸ καταστράφηκε τὸ 1950 καὶ ὁ Ναὸς καὶ ἡ εὐρύτερη περιοχὴ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἐρημώθηκαν.

Τὸ 1997, ἡ Μονὴ ἐπέστρεψε στοὺς πιστοὺς. Σήμερα ἐγκαταβιοῖ ἐκεῖ γυναικεία Ἀδελφότητα.

*Τῶ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῶ,
τῶ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.
Ἀμήν!*

(*) ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: Ἀρχιμ. Νεκταρίου Ἀντωνοπούλου, «Ρῶσοι Νεομάρτυρες καὶ Ὁμολογητὲς» καὶ <http://eng.kazan.eparhia.ru/monastiri/zilant/> • Ἐπιμέλ. ἡμετ.